

Antwoorden lesboekje 'Werkweek Wilhelminaord'

Laboratorium 1

1. Eigen tekening van versiering.
2. Een pot.
3. a leer.
b grassen, riet en granen.

Laboratorium 2

4. Hazelnoot, rozenbottel, sleedoorn braam, wilde appel, wilde peer. (NB wilde appels en peren zijn veel kleiner dan de soorten die we nu kennen)
5. Mogelijke antwoorden: het was er droog, er was drinkwater, er was hout om vuur te maken en je te verwarmen of hout om huizen te bouwen, ruimte om gewassen te verbouwen, ruimte voor het weiden van vee.

Laboratorium 3

6. Antwoord 2 door het kauwen op dierenhuiden om er leer van te maken.
7. Antwoord 2, kaakgewricht.

Hele zaal

8. Wilde dieren: everzwijn, hert, wilde eend, grauwe gans, kraanvogel, wintertaling, zwaan, tuimelaar, bruinvis, steur, wilde kat.
Tamme dieren: hond, rund, varken.
Niet in de zaal te zien maar ook gevonden: o.m. otter, grijze zeehond, zeearend, bunzing, veel soorten vis en vogels.

Het duin

9. De hond hielp bij de jacht
10. De fuik werd in de rivier gelegd met de grote opening in de stroom van het water. De vissen die stroomafwaarts zwemmen komen als het ware vanzelf in de fuik terecht. Vissen blijven de opening stroomafwaarts zoeken en kunnen er niet meer uit. De fuik wordt dan uit het water gehaald. Aan de achterkant wordt een touw los gemaakt en zo kunnen de vissen uit de fuik worden gehaald.
11. Nee, de vrouw eerst, het kind is er later bij gelegd.
Tussen de 35 en 44 jaar oud.
5 of 6 jaar oud.
Dat weten we niet omdat je dat aan kinderbotten niet kunt zien.
12. Ouder dan 54 jaar.
168,3 cm

13. Kookstenen werden in het vuur heet gemaakt. Daarna werden ze in een kookzak of kookpot met water, groente en kruiden gedaan, waardoor het water aan de kook raakte.
14. Het graan werd er opgelegd en vermalen tussen de stenen door hard op de bovenste steen te duwen en heen en weer te wrijven.
15. Dat de eerste kustbewoners touw konden maken en manden konden vlechten.
16. Eigen tekening. In de doorsnede van de waterkuil zie je waar de kuil oorspronkelijk was en dat er daarna zand in is gekomen. Door de wind aan zee woeien waterkuilen steeds weer dicht, dan groef men een nieuwe kuil.
17. a in Schipluiden, een opgraving in de buurt van Ypenburg.
b waarschijnlijk wel. We hebben geen peddels gevonden maar de levensstijl van de mensen van Schipluiden en van Ypenburg was waarschijnlijk hetzelfde, daarom denken we dat ook de mensen van Ypenburg kano's met peddels hadden.
18. Eigen tekeningen.
Bovenaan: een beenplaat van een steur
Links daaronder een stukje aardewerk met een reparatiegaatje erin
Rechtsonder: een vuursteen sikkelt
19. Mogelijke antwoorden: geen medicijnen, geen inenting, geen dokter, geen ziekenhuis, slechtere huizen, geen verwarming, slechter voedsel. Etc.
20. Eigen antwoord. Wij weten het niet, misschien balk van een huis of van een aanlegsteiger kunnen zijn.

De hunebedbouwers en de eerste kustbewoners

Hunebedbouwers	Eerste kustbewoners
Hunebed	Duin
Zwerfkeien	Zeekraal
Keileem	Bruinvis
Schape	Strand
Geiten	Zout water
Linzen	Grafveld
Stuwwal	Moeras
Vuursteen	Kraanvogel
Varken	Schelpen
Bos	Vuursteen
Leem	Varken
Zoet water	Bos
	Veen